

Kopalnie na północy - dla rozwoju regionalnego czy rabunku i zniszczenia?



"Nordområdesatsingen"

Wprowadzony w 2005 roku

**Nie na rzecz Regionu
Północnego, ale do
drenażu zasobów.**

**Obszary priorytetowe:
Ropa, gaz, elektrownie
wiatrowe, linie
energetyczne, kopaliny**

**Obszary zaniedbywane:
rybołówstwo, rolnictwo,
hodowla reniferów,
przyroda, kultura**

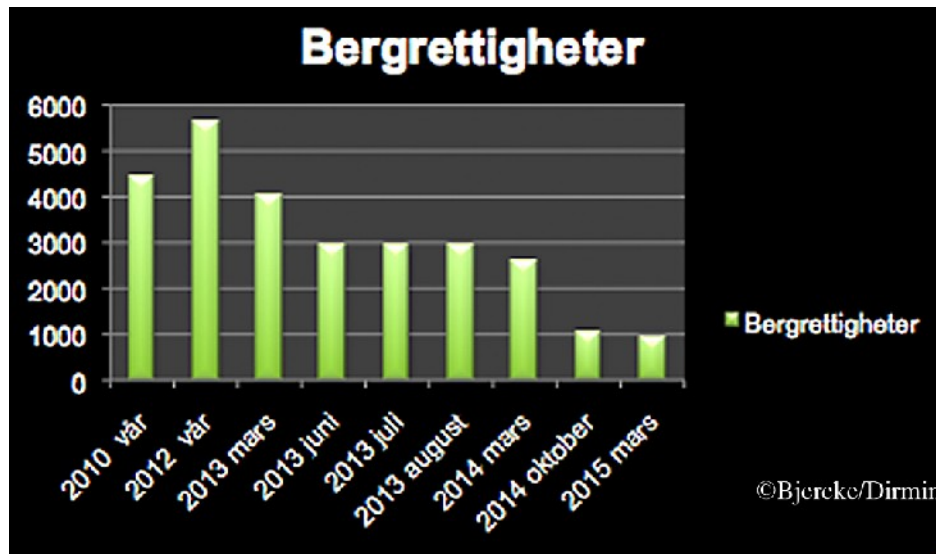


Prawo górnicze

- Nowa ustawa od 2010
- Wszystkie partie parlamentarne się zgodziły
- Kontynuuje dwie zasady z XVI wieku: "pierwszy kto znajdzie ma prawo" i "minerały państwowe".
- Ułatwiła wykup prawa do poszukiwań
- Brak opłat środowiskowych
- Brak podatku dla Saamów
- Parlament Saamski nie przyjął ustawy



Boom górniczy – w górę i w dół



- 2005: Tylko dwie kopalnie rudy w Norwegii
- 2005-11 Ogromny wzrost cen metali
- 2006-12 Nowe duże kopalnie uruchomione lub planowane w Norwegii, Szwecji i Finlandii, głównie na północy.
- Ogromny wzrost ilości wniosków o pozwolenie na poszukiwanie kopalin - wszystkie przyznane
- Od 2011 - ceny w dół o ponad połowę.
- Szwecja / Finlandia: gigantyczne bankructwa i katastrofy ekologiczne.

Strategia górnicza



- **Ogłoszona przez rząd Norwegii w 2013 roku**
- **Cel: zwiększenie wydobywania kopalin**
- **Podatki są minimalne**
- **Brak opłat środowiskowych**
- **Zatapianie odpadów w morzu**
- **Organizacja branżowa była zachwycona**

Największa kopalnia w Norwegii

- Kopalnia rudy żelaza przy granicy z Rosją
- AS Sydvaranger 1906–97
- Sydvaranger Gruve 2008–15
- Teraz spółka formalnie australijska
- Odpady są spuszczone do fiordu od stu lat - Teraz 4 mln ton rocznie
- Lokalne protesty przeciw zatruciu fjordu
- Może wkrótce zbankrutować



Kopalnia której gmina nie chce

- Bidjovaggi gruber 1969–75, 1986–91
- Na Finnmarksvidda
- Miedź i złoto (++)
- Tereny wypasu reniferów, niektórzy pasterze musieli zrezygnować
- Częściowo uporządkowane, wciąż widać smieci i zanieczyszczenia
- Szwedzka firma chce uruchomić kopalnię jeszcze raz
- Rada gminna w Kautokeino w 2013 roku nie zgodziła się na uruchomienie kopalni



Repparfjorden – wysypisko?

Kvalsund w pobliżu Hammerfestu

Co najmniej 5 kopalni miedzi na początku XX wieku

Ostatnia kopalnia pracowała od 1971 do 1978 roku, zatapianie odpadów w fjordzie było szkodliwe dla ryb

Nowa spółka założona 2005r: Nussir ASA

Zasoby ok. 75 mln ton rudy, z 1% Cu.

Uciążliwa dla hodowli reniferów

Planuje się zrzucić 97% do fjordu, razem z chemikaliami

Protesty z rybaków, zielonych, hodowców reniferów i innych

Wniosek o zezwolenie na emisję zanieczyszczeń jest w ministerstwie.



Nowa książka o kopalniach



- Wydane w czerwcu 2015
- O trzech kopalniach w Finnmarku i dwóch kopalniach w południowej Norwegii
- Opisane wybory dokonane w przeszłości
- Opisane możliwości w przyszłości

Następna książka – luty 2016?



**"Med lov skal land
øydast" (Nizczyć kraj
zgodnie z prawem)**

- **Technologia i
środowisko**
- **Praca**
- **Ustawy**
- **Administracja**
- **Nauka, badania**
- **Organizacje itd.**

Trzecja książka – grudzień 2016?

- Wydobycie w Norwegii w przeszłości, teraźniejszości i przyszłości:
- Metale
- Minerały przemysłowe
- Materiały budowlane
- Zielone kopalnie?



*Leting etter gull i fjell under tykt morenedekke krever tung redskap.
Sáotgejohka 1990. (Foto: M. Often)*

Czwarta książka – 2017?



- Norwegia i świat
- Zagraniczne inwestycje w wydobywanie w Norwegii / Norweskie inwestycje za granicą
- Prawo górnicze w niektórych innych krajach
- Migawki z kopalń na całym świecie
- Inicjatywa surowcowa UE
- Współpraca międzynarodowa i lobbing spółek górniczych
- Międzynarodowe protesty przeciw kopalniom które są szkodliwe dla środowiska

Norwegia i Polska



Polska: stabilne kopalnie

- Norwegia: spekulacje i krótkotrwałe działanie
- Polska: opłaty środowiskowe
- Norwegia: zanieczyszczają bezpłatnie
- Polska: redukcja zanieczyszczeń, postęp w zakresie wykorzystania odpadów do produktów ubocznych
- Norwegia: planowany wzrost ilości odpadów, nie rozwój produktów ubocznych.
- Wniosek: Norwegia powinna wiele nauczyć się od Polski, ale się do tego nie przyzna